

Pécsi Ítéltábla

Mf.I.30.048/2024/10/I.szám

A felperes:

felperes1 (cím1

A felperes képviselője:

Név ügyvéd cím2.)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Név1 ügyvéd; cím4)

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes 44. sorszám alatt

alperes 45. sorszám alatt

A per tárgya:

Elmaradt munkabér megfizetése iránti igény

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

22.M.70.041/2023/42/II.szám

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperest terhelő tőkemarasztalás összegét 3.103.631 (hárommillió-százháromezer-hatszázharmincegy) forintra felemeli, valamint kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek további 184.000 (száznolcvannégyezer) forintot és ennek 2019. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát.

Az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését mellőzi, és kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 392.500 (háromszázkilencvenkettőezer-ötszáz) forint elsőfokú eljárásban felmerült részperköltséget.

Az alperest terhelő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 197.800 (százkilencvenhétezer-nyolcszáz) forintra, az állam által előlegezett költség összegét 581.020 (ötszáznolcvanegyezer-húsz) forintra felemeli.

Az elsőfokú ítéletet az ezen felüli részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 105.600 (százöttezer-hatszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, a NAV 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára 260.400 (kettőszázhatvanezer-négyszáz) forint le nem rótt másodfokú eljárási illetéket. A fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő hatvanadik napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító jelét/adószámát közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett tényállás szerint a felperes 2013. július 1. napjától tehergépkocsi-vezető munkakörben dolgozott az alperes cég alkalmazásában teljes munkaidőben, munkaidőkeret alkalmazásával, amelynek kezdő időpontját nem jelölték meg. A felperes 1961-ben született, részére a perbeli, 2019. augusztustól kezdődő időszakban évi 10 munkanap pótszabadság járt. A felek a garantált bérminimumnak megfelelő munkabérben és külföldi munkavégzés esetén napi 40, majd 2019. évtől napi 65 euró költségtérítésben állapodtak meg. A felperes munkaviszonya 2022. április 26. napján szűnt meg azonnali hatályú felmondással. Eddig a napig ténylegesen munkát végzett, amely munka abból állt, hogy heti rendszerességgel helységi Nyugat-Európa városaiba vitt és hozott rakományt. Az alperes a felperes munkabérét és a napi költségtérítést banki átutalással teljesítette, havonta több részletben. A bérfizetés nem volt rendszeres, és 2018. évre nagyobb összegű bértartozás gyűlt fel, ennek utolsó 500.000 forintos részletét az alperes 2021. május 18. napján fizette meg. A munkáltató részletes elszámolást és bérjegyzéket nem adott át részére, mint ahogy szabadságnylvántartást sem vezetett, de a felperes ténylegesen szabadságot nem kért, és nem kapott. Fizetés nélküli szabadságot sem igényelt a felperes, ennek ellenére az alperes azt több ízben bejelentette az adóhatósághoz. Emiatt utólagos adóhatósági vizsgálat eredményeként 148.300 forint távolléti díjat 2022. július 29. napján pótlólag megfizetett az alperes a felperesnek. A felperes ténylegesen napi 8 órában dolgozott, de őt az alperes a Covid járványra tekintettel heti 20 óra munkavégzésre jelentette be 2020. április 1-től augusztus 31-ig. Munkabért az alperes 2022. február 19. napján utalt utoljára a felperes részére a tényleges munkavégzés időszakában. A munkaviszony megszűnésével a ki nem adott szabadságot nem váltotta meg az alperes.
- [2] 2019. július 2. napjától 2019. december 31-ig a felperes 63 napot tartózkodott külföldön, legalább napi 8 órában. A 2020. január 1-től június 30-ig terjedő időszakra menetlevél nem áll rendelkezésre, a külföldön töltött napok pontos száma nem állapítható meg. 2020. július 1-től december 31-ig 88 napot, 2021. évben 183 napot, 2022. január hónapban 10 napot, február hónapban 14 napot dolgozott külföldön legalább napi 8 órában. 2022. március és április hónapokra menetlevél és tachográf adatok nem állnak rendelkezésre, a külföldön töltött napok száma nem állapítható meg pontosan. A 2019. július 1-től 2022. április 26. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan a felperesnek járó munkabér és költségtérítés összege 15.826.387 forint, amelyből a munkáltató 14.474.900 forintot fizetett meg.
- [3] Az alperesnek 2015-től 2018-ig nagyobb összegű – pontosabban 684.000 forint – elmaradt munkabér tartozása keletkezett a felperessel szemben, amelynek utolsó 500.000 forint részletét 2021. május 18-án fizette meg.
- [4] A felperes módosított keresetében elmaradt munkabér címén bruttó 4.518.773 forint tőke és ennek 2022. április 27. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata, elmaradt

költségtérítés címén nettó 184.000 forint és ennek 2019. január 1-től számított törvényes mértékű késedelmi kamata, míg szabadságmegváltás címén bruttó 981.120 forint és ennek 2022. április 27-től számított törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állítása szerint az elévülés kezdetétől, 2019. augusztustól (a 2019. július havi munkabér 2019. augusztus 10-ig volt teljesítendő) a munkaviszony megszűnéséig, 2022. április 26-ig terjedő időszakra vonatkozóan nem fizette meg számára a munkáltató teljes egészében a garantált bérminimumnak megfelelő munkabért. Nem fizette meg továbbá ugyanezen időszakra a napi 65 euró költségtérítést, amely nem csupán a külföldi munkavégzés idejére, hanem a belföldön végzett munkára is járt neki. Nem fizetett meg emellett a 2018. évben kötött megegyezés alapján a 2015-től 2018-ig felgyűlt nettó 684.000 forint munkabér-tartozásból 184.000 forintot. Ezek mellett nem adta ki részére a perbeli időszakra vonatkozó szabadságot, és a munkaviszony megszüntetésekor azt nem is váltotta meg. Bizonyítási szükséghelyzetben volt, ezért az alperestől kérte a tachográfadatok és a menetlevelek csatolását.

- [5] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult. Álláspontja szerint a felperesnek nem tartozik, mindent megfizetett részére több részletben, amit a bérjegyzékek igazolnak. A bérjegyzéket a felperes átvehette volna a cég székhelyén, de ezt elmulasztotta. A költségtérítés 65 euró napi összegét elismerte, azzal azonban, hogy a megállapodás kizárólag a külföldi munkavégzésre terjedt ki, a belföldi munkavégzésre nem. A szabadságot pedig minden évben kiadta, így nincs mit megváltania. Az adóhatósági vizsgálat által kimutatott hiányt utólag, 2022. július 29. napján megfizette a felperesnek. Ezek igazolására bérszámfejtő lapokat, menetleveleket és tachográfadatokot csatolt.
- [6] Az elsőfokú bíróság a keresetet részben találta alaposnak, és bruttó 3.013.405 forint, valamint ennek 2022. április 27. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, a perköltségről pedig úgy rendelkezett, hogy mindkét fél maga viseli a költségeit. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 42. § (2) bekezdés b) pontja szerinti munkabér és költségtérítés megfizetésének teljesítését az alperesnek kellett bizonyítani.
- [7] A bérjegyzékek és elszámoló lapok önmagukban, a felperes aláírása és elismerése hiányában a munkabér kifizetését nem támasztják alá, emellett az elszámolólapok, a tachográf adatai és a menetlevéladatok nem feleltethetők meg egymásnak. A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 324/2018. (XII. 30.), 367/2019. (XII. 30.), 20/2021. (I. 28.) és 703/2021. (XII. 15.) Korm.rendeletekben szabályozott garantált bérminimum adatai alapján a perbeli 2019. július 1-től 2022. április 26-ig terjedő időszakra vonatkozóan az alperest nettó 4.864.973 forint, azaz bruttó 7.315.747 forint munkabér megfizetése terhelte.
- [8] A költségtérítés összegét a felperes által előadott és az alperes által nem vitatott árfolyamon számolva 2019. július 1-től december 31-ig, majd 2020. július 1-től 2022. február 28-ig 8.227.357 forintban határozta meg a perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő véleménye alapján, napi 65 euróval számolva, kizárólag a külföldi munkavégzés napjaira. A felperes ugyanis kezdetben maga is csak a külföldi utakra kérte a napidíjat, később módosította tényállítását úgy, hogy a megállapodás a belföldi munkavégzés esetére is előírta a napidíj fizetését. Az elsőfokú bíróság tanúl tanúvallomását nem fogadta el bizonyítékként, figyelemmel arra, hogy ugyanebben a tárgyban a tanúnak az alperes céggel szemben szintén peres eljárása volt folyamatban, továbbá a tanú csupán egy később írásba foglalandó munkáltatói ígervényre emlékezett.

- [9] Miután a menetlevéllel alá nem támasztott időszakra vonatkozóan a szakértő napidíjat nem állapított meg, az elsőfokú bíróság mérlegeléssel számította ki az erre az időszakra vonatkozó költségtérítés összegét. A 2020. január 1. és június 30. napja közötti időre az azt követő év tachográfadatainak figyelembevételével számolt munkateljesítmény 84%-át vette számításba külföldi munkavégzésként, azaz 1.860.880 forintot számolt el a felperes javára, miután az alperes mulasztása folytán nem álltak rendelkezésre az azt alátámasztó bizonylatok. 2022. március és április hónapra viszont nem csak menetlevelek, hanem tachográfadatok sem voltak fellelhetők, de a per adatai alapján e két hónapban sem változtak a munkakörülmények, ezért közelítő számításként az azt megelőző év március-április hónapját vette tekintetbe, amelynek alapján 23+14 nappal számolva, 873.160 forint költségtérítésre való jogosultságot állapított meg a felperes javára.
- [10] Így az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes a 2019. július 1-től 2022. április 26-ig teljesített munkájáért nettó 4.864.973 forint munkabérre, valamint $8.227.357 + 1.860.880 + 873.160$ forint költségtérítésre, összesen 15.826.387 forintra volt jogosult. Ebből az alperes 14.474.900 forintot fizetett meg a perbeli időszakra vonatkozóan, ugyanis 500.000 forintot a 2018. év előtti tartozására, 148.300 forintot pedig utóbb, 2022. júliusában teljesített. Az alperes tehát nettó 1.351.470 forint, azaz bruttó 2.032.285 forint munkabérrel tartozik a felperes részére számításai szerint, amely magában foglalja a költségtérítés összegét is.
- [11] Nem tudta bizonyítani az alperes, hogy az Mt. 115. § (1) bekezdése, a 116. §-a és a 117. § (1) bekezdés j) pontja szerinti évi 30 nap szabadságot kiadta a felperes részére, ezért azt a munkaviszony megszűnésekor kellett volna megváltania, amely szintén nem történt meg, szabadságnylvántartást pedig az Mt. 134. § (1) és (2) bekezdésével ellentétben nem vezetett. Emiatt szabadságmegváltás címén bruttó 981.120 forint illeti a felperest, amelynek összegét az alperes nem kifogásolta.
- [12] Összesen tehát 3.013.405 forintban és kamataiban marasztalta az elsőfokú bíróság az alperest. A felperes további elmaradt munkabér-igényét, amelyet a tachográfadatok és a menetlevelek nem támasztottak alá, bizonyítottság hiányában elutasította.
- [13] Elutasította a külön megállapodás szerint 2018. évre vonatkozó 184.000 forint megtérítése iránti keresetet, mert az egyrészt a perbeli időszakon kívül esik, másrészt nem támasztja alá bizonyíték.
- [14] E határozattal szemben mindkét fél fellebbezést terjesztett elő.
- [15] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a keresete maradéktalan teljesítését, valamint az alperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés a), b), c) pontjában írt felülbírálati jogkörök gyakorlásával. Másodlagosan eljárási szabálysértés miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte, de eljárási szabálysértést nem jelölt meg.
- [16] Vitatta, hogy a 65 euró napi költségtérítés tárgyában létrejött megállapodás kizárólag a külföldi munkavégzésre vonatkozott volna, mert azt minden munkában töltött napra meg kellett fizetnie az alperesnek, és ezt a tényt alátámasztotta tanú tanúvallomásával. Az alperes a tanú vallomására nyilatkozatot nem tett, tényállítását nem vitatta, ellenbizonyítást nem terjesztett elő. Rámutatott arra, hogy a szakvélemény is túlfizetést állapított meg az alperes javára, ugyanakkor az alperes ennek indokát nem adta. Véleménye szerint más oka nem lehetett, mint az, hogy a belföldi munkavégzésre is járt a költségtérítés. Állította emellett, hogy nem a garantált bérminimumot fizette részére az alperes.
- [17] Állítása szerint az alperes szavahihetősége megdőlt, hiszen nem tudta bizonyítani, hogy a szabadságot kiadta, és azt sem, hogy részmunkaidőben foglalkoztatta, illetőleg, hogy fizetés

nélküli szabadságot vett igénybe. Az alperes elszámolása, saját banki utalásai és a NAV részére nyújtott adatszolgáltatása nem egyeznek meg egymással. Ezeket a körülményeket nyomatékosan kellett volna figyelembe vennie az alperes terhére az elsőfokú bíróságnak. Ellenkező bizonyítás hiányában pedig az ő állítását kellett volna elfogadni, a bíróság nem végezhetett volna saját számításokat azokra az időszakokra vonatkozóan, amikor az alperes felszólítás ellenére nem csatolt menetlevelet.

- [18] Felhívta a figyelmet arra, hogy 2021 márciusában 60.000 forintot ellátmány címén fizetett meg részére a munkáltató, ami nem munkabér és nem is a peresített költségtérítés, így nem lehetett volna figyelembe venni a peres követelés teljesítéséként.
- [19] Fenntartotta továbbá, hogy a 2018. évre felhalmozott nagyobb összegű tartozásból, amely 684.000 forintot tett ki, az alperes csupán 500.000 forintot fizetett meg, így 184.000 forinttal tartozik neki: erre a tételre az alperes tényállítást nem tett, a megfizetésére banki igazolást nem csatolt, így az elsőfokú ítélet ténymegállapítása téves ebben a körben.
- [20] A felperes fellebbezésére az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.
- [21] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását, a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti az Mt. 155. § (1)-(3) bekezdéseit, a tényállást pontatlanul állapította meg az elsőfokú bíróság, és téves jogi következtetést vont le belőle; kérte egyúttal az igazságügyi könyvszakértő személyes meghallgatását. Állította, hogy a bérszámfejtő lapokon nyilvántartotta mind a bérelszámolást, mind a szabadságot, amiket a felperes bármikor átvehetett volna a székhelyén, de nem tette, és a bérszámfejtőlapokat munkaviszonya alatt nem is hiányolta. Véleménye szerint a bérjegyzékek a menetlevelekkel és tachográfadatokkal összhangban vannak, és életszerűtlen, hogy nem vett ki szabadságot a felperes, idős korára is tekintettel. A NAV és a munkaügyi ellenőrzés során feltárt hiányt utólag megfizette, így valójában túlfizetésben van.
- [22] A felperes az alperes fellebbezésére előterjesztett ellenkérelmében, azzal összefüggésben, az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.
- [23] A felperes fellebbezése kisebb részben alapos, az alperes fellebbezése nem alapos.
- [24] A Pp. 383. § (1) bekezdéséből következően a másodfokú bíróságnak mindenekelőtt a felperes másodlagos, az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelméről kellett döntenie. A másodfokú bíróság nem észlelt a Pp. 379-380. §-ának hatálya alá tartozó abszolút hatályon kívül helyezési okot, de illet magá a felperes sem jelölt meg. Nem követett el továbbá eljárási szabálysértést sem az elsőfokú bíróság, amely miatt a Pp. 381. §-a alapján kellene hatályon kívül helyezni az elsőfokú ítéletet, amelynek mibenlétét szintén nem határozta meg a felperes. Ezért a másodfokú bíróság a fellebbezéseket, illetőleg az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.
- [25] A felperes a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint fennálló érdeke ellenére nem bizonyította, hogy a 65 euró/nap kiküldetési díjnak megfelelő összeg megfizetését a külföldi munkavégzés mellett belföldi munka esetén is vállalta az alperes. Erre tanú munkavállaló tanúvallomása önmagában nem volt alkalmas bizonyíték, aki maga is a felpereshez hasonló igényeket érvényesített más perben az alperessel szemben azonos jogalapon, azaz érdekelt tanúnak minősül. Az elsőfokú bíróság helyesen érvelt azzal, hogy a felperes a keresetében, majd a módosított keresetében és a kimutatásaiban kizárólag a külföldi munkavégzésekre kérte a költségtérítést az alperestől, első ízben személyes meghallgatása során tett a korábbi következetes állításaival, illetve a perben feltárt egyéb bizonyítékokkal ellentétes tényelőadást. A felperes fellebbezésében is megismételt álláspontja ellenére közvetett bizonyítékok (az alperes szavahihetőségének megdőlte és a banki túlfizetés) alapján sem lehet

megalapozott következtetést levonni arra vonatkozóan, hogy az általa megjelölt összegű napi költségtérítésre vonatkozó megállapodást kötött az alperessel belföldi munkavégzés esetére is. Ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 65 euró naponta kizárólag a külföldön végzett munkákért járt részére.

- [26] Ebben a körben a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felperes követelése szempontjából a felek megegyezésének, a munkaszerződésnek, illetve az azt módosító megállapodásnak van jelentősége és annak, hogy ez alapján az alperes a fizetési kötelezettségének megfelelően eleget tett-e. Tény, hogy a Pp. 522. § (1) bekezdés b) és c) pontjai speciális bizonyítási terhet rónak a munkáltatóra, de az, hogy a számítások helyesek-e, illetőleg, hogy a juttatás megfizetésre került-e, kizárólag a bizonyítottan járó juttatás tekintetében merülhet fel.
- [27] Az alperes fellebbezésével összefüggésben kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az alperes a kifizetett munkabérrel az Mt. 155.§ (2) és (3) bekezdéseit megsértve elszámolást nem adott a felperesnek. E kötelezettség teljesítésének ugyanis nem felel meg az a hivatkozása, hogy a felperes a munkáltató székhelyén bármikor fel tudta volna venni a bérjegyzéket. Az elsőfokú bíróság kellően megindokolta, hogy az alperes által hivatkozott bérszámfejtő lapok bizonyító erejét miért vonta kétségbe, és a másodfokú bíróság ezt alapos oknak minősítette, az érvekkel egyetértett.
- [28] Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott az alperes hiányos kimutatásai mellett a menetlevelek és a tachográf adatainak az ellentmondásaira, hiányosságaira, ami miatt az ezekből az adatokból dolgozó igazságügyi könyvszakértő véleményének megállapításai csak korlátozott mértékben voltak felhasználhatók a perben. Az elsőfokú bíróság pedig éppen a bizonyításra a Pp. 522. § (1) bekezdés c) pontja alapján köteles alperes terhére és a felperes érdekében vont le következtetéseket a múltbeli adatokból a becslés módszerével. Mivel ezek a számítások objektív tényeken alapulnak, nem önkényesek, ezért a bíróság döntésének alapjául szolgálhattak.
- [29] A felperes téved, amikor a fellebbezésben azzal érvel, hogy az elsőfokú bíróságnak az ő számításait kellett volna elfogadnia a keresetével egyező összegben, mert ezt a perben feltárt, és az elsőfokú bíróság által teljeskörűen értékelt közvetlen és közvetett bizonyítékok nem támasztották alá. A másodfokú bíróság elfogadta az elsőfokú bíróság számításait, aki abból indult ki, hogy a felek a mindenkor garantált bérminimumban állapodtak meg személyi alapbérként, és a felperest a peresített időszakban külföldi munkavégzés esetén illette meg a 65 euró napi költségtérítés. Ez alapján levezette, hogy a felperest e jogcímen mennyi munkabér és költségtérítés illette meg, mennyit kapott meg igazoltan a munkáltatótól, és a különbség alapján marasztalta az alperest annak felbruttósított összegében.
- [30] A számítás során azonban hibázott az elsőfokú bíróság, amikor a 60.000 forintot munkabérként kifizetett jogcímen számolta el, mert az alperes ezt az összeget maga is ellátmányként, eltérő jogcímű kifizetésként jelölte meg a banki utaláskor. Ezért ezt az összeget munkabérként, illetőleg a külföldi kiküldetéssel járó költségtérítésként nem lehetett volna figyelembe venni, ezt a felperes alappal kifogásolta a fellebbezésében. Ebből következően a felperesnek a 60.000 forint bruttósított összegével magasabb összegű juttatás jár.
- [31] A felperes további nettó 184.000 forint költségtérítést azért követelt az alperestől a keresetének egyik önálló jogcímű elemeként, mert állítása szerint 2015-től 2018-ig az alperes vele szemben 684.000 forint tartozást halmozott fel, aminek a megfizetésére kötelezettséget vállalt, ezt azonban csak 500.000 forint összegben teljesítette, tehát a különbözettel a mai napig tartozik. E kereseti elem vonatkozásában az alperes az elsőfokú eljárásban tényállást nem adott elő, ahhoz jogi érveket nem kapcsol, tehát e tekintetben érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő. Ezt az eljárási magatartást a másodfokú bíróság a Pp. 203. § (2) bekezdése alapján úgy értékelte, hogy az alperes a felperes ebben a körben tett tényállításait nem vitatja,

jogi érveket ezzel szemben nem kíván felsorakoztatni, és az ez alapján rá háruló bizonyítási tehernek sem kíván eleget tenni.

- [32] A Pp. 203. § (2) bekezdése ugyanis úgy rendelkezik, hogy ha a fél az e törvényben vagy a bíróság felhívásában meghatározott valamely perfelvételi nyilatkozatot nem tüntet fel a perfelvételi iratban, úgy kell tekinteni – mindaddig, amíg nyilatkozatot nem tesz –, hogy a) a fél az ellenfél érintett tényállítását, jogállítását, illetve bizonyítékát nem vitatja, az ellenfél érintett kérelme, illetve indítványa teljesítését nem ellenzi, kivéve, ha korábban ezzel ellentétes nyilatkozatot tett, és b) a fél keresete vagy ellenkérelme megalapozásához nem kíván, illetve nem tud az érintett perfelvételi nyilatkozat szerinti tényállítást, jogállítást, kérelmet, bizonyítékot vagy bizonyítási indítványt előterjeszteni.
- [33] Ezért a másodfokú bíróság tévesnek tekintette az elsőfokú bíróságnak azt a ténymegállapítását, hogy az alperes az utolsó 500.000 forint részletet is megfizette a korábban felhalmozott tartozásból, és az elsőfokú bírósággal ellentétben ezt a nettó 184.000 forint összegű kereseti követelést megítélte a felperes javára, figyelemmel a Pp. 342. § (1) bekezdésére is. Ennek következtében az alperest ebben az összegben és a hozzá kapcsolódóan kért késedelmi kamatokban [az Mt. 31. §-a folytán alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:48. § (1) bekezdése] marasztalta.
- [34] A Pp. 522. § (1) bekezdés c) pontjához kapcsolódóan helyesen kötelezte továbbá az elsőfokú bíróság az alperest a felperes részére szabadságmegváltás megfizetésére annak kamatával együtt. Az alperes ugyanis csak állította, de a felperes vitatásával szemben nem bizonyította, hogy kiadta a felperesnek a szabadságot. Az elsőfokú bíróság helytálló ténymegállapítása szerint az alperes az Mt. 134. § (1) és (2) bekezdésében írt kötelezettsége ellenére munkaidő- és szabadságnylvántartást sem vezetett. Az alperes a saját nyilvántartásának hiányossága jogkövetkezményeként köteles viselni, hogy az állítása a perben nem volt bizonyított, az életszerűtlenségre hivatkozás ehhez nem volt elegendő. Miután az alperes a felperes szabadságmegváltás címén előterjesztett keresetének elutasítását azért kérte, mert a szabadságot a munkavállaló részére kiadta, a kereseti kérelem és az ellenkérelem keretei között helyesen teljesítette az elsőfokú bíróság ezt a követelést is a Pp. 342.§ (1) bekezdésének megfelelően, az Mt. 125. §-a alapján.
- [35] Az alperes a fellebbezésében kérte továbbá az igazságügyi könyvszakértő személyes meghallgatását a másodfokú eljárásban. A másodfokú bíróság rámutat, hogy az alperesnek a szakértői véleménnyel kapcsolatban értékelhető észrevétele nem volt, a szakértő személyes meghallgatását az elsőfokú eljárásban nem kérte, amit érdemében a másodfokú eljárásban sem indokolt meg, így a bíróság szükségtelennek tartva az indítványt, nem teljesítette azt.
- [36] Ezekre az indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és felemelte az alperes tőkemarasztalását, továbbá 184.000 forint és kamatai megfizetésére is kötelezte őt.
- [37] Ebből következően módosult az elsőfokú eljárásban a pernyertesség-pervesztesség aránya, ezért az elsőfokú eljárásban felmerült perköltség, illeték és állam által előlegezett költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket is módosítani kellett a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a következők szerint.
- [38] A felperes az elsőfokú eljárásban 58%-ban lett pernyertes (az eredeti kereseti követelés alapján a pertárgyérték 5.683.893 forint volt, amelyből 3.287.631 forintra pernyertes). Ezért a Pp. 83. § (2) bekezdése értelmében a felperes az elsőfokú eljárásra vonatkozóan részleges pernyertességével arányos perköltségre jogosult, amelynek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg olyan módon, hogy az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig bejelentett, mindösszesen 1.342.942 forint

perköltségigényből (10. és 37. sorszám alatti beadvány) 58%-ot köteles az alperes megfizetni, míg az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig az alperes által bejelentett 920.000 forint elsőfokú perköltségéből (39. sorszám alatti irat) a felperes 42%-ot köteles az alperes részére megfizetni, és a kettő egybeszámításával az alperes tartozik a felperesnek 392.500 forinttal. A másodfokú bíróság a felek által a másodfokú eljárásban benyújtott ügyvédi munkadíj iránti igényből azt a tételt, amely az elsőfokú eljárásra vonatkozóan pótlólag került feltüntetésre a 2024. június 5-i tárgyalás kapcsán, nem fogadta el, mivel ezt még az elsőfokú eljárásban kellett volna bejelenteni, ugyanis a költségek utólagos felszámításának helye nincs a Pp. 81. § (1)-(4) bekezdéseiből következően.

- [39] Az alperes pervesztességéhez igazodóan az őt terhelő elsőfokú eljárási illeték összegét a 341.000 forint 58%-ára, azaz 197.800 forintra, valamint az állam által előlegezett 1.001.760 forint szakértői díj 58%-ára, azaz 581.020 forintra emelte fel a másodfokú bíróság.
- [40] Az ezen felüli részében az elsőfokú bíróság ítélete helytálló, ezért azt a másodfokú bíróság helybenhagyta a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján.
- [41] A másodfokú eljárásban a felperes a saját fellebbezésével összefüggésben 16%-ban lett pernyertes (a felperesi fellebbezés pertárgyértéke a módosított kereset figyelembevételével 1.505.368 forint, amelyből 247.226 forintban pernyertes). A másodfokú eljárásban a fellebbezésével összefüggésben igényelt 160.000 forint ügyvédi munkadíjból ezért 16% megtérítésére jogosult, azaz 25.600 forintot köteles megfizetni az alperes a felperesnek a Pp. 83. § (2) bekezdése és az IM rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében. Miután az alperes a felperes fellebbezésére fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, e vonatkozásban számára ügyvédi munkadíj nem jár. A felperes fellebbezése kapcsán a per tárgyi költségfeljegyzési jogos volta folytán feljegyzett illeték 120.400 forint (1.505.368 forint 8%-a), ennek 16%-át, vagyis 19.300 forintot köteles megfizetni az alperes az államnak a Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében. A felperesi fellebbezés folytán feljegyzett fennmaradó másodfokú eljárás illeték az állam terhén marad a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint, a felperes Pp. 525. §-a szerinti munkavállalói költségkedvezményére tekintettel.
- [42] Az alperes fellebbezésének pertárgyértéke 3.013.405 forint volt, amelyre teljes egészében pervesztes lett. Ezért a Pp. 83. § (2) bekezdése és az IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a felperesnek 80.000 forint ügyvédi munkadíjat (a fellebbezési ellenkérelem előterjesztéséért ilyen összegre tartott igényt), míg az állam javára 241.100 forint illetéket köteles megfizetni a Pp. 83. § (2) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése értelmében.
- [43] Így mindösszesen a másodfokú eljárásra vonatkozóan az alperest a felperes javára terhelő ügyvédi munkadíj 105.600 forint, míg az állam javára terhelő illeték 260.400 forint.

Pécs, 2024. december 10.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró